

PAUL CÉZANNE

**Aix-en-Provence 1839 —
Aix-en-Provence 1906**

Művészi pályafutásának kezdetén az impresszionizmus vívta első csatáit az akademizmussal a természet elfogulatlan ábrázolásáért (Cézanne is részt vett a csoport nevezetes első kiállításain). Amikor meghalt, a XX. század elején, az impresszionizmust meghaladó avantgarde már túl volt első győzelmein. Hogy mindez így alakult, abban oroszlánrésze volt Cézanne munkásságának.

Első képeit még vad, romantikus indulat torzítja. Az impresszionisták hatására vált a természet — a táj, a tárgyak, az emberi alak — meditáló megfigyelőjévé. De ő nem maradt a dolgok felszínén játszó fény- és színtűnemények visszaadásánál. Azt mondta: „Minden, amit látunk, szétszóródik, szökik. Bár a természet mindig ugyanaz, jelenségképéből semmi sem marad meg. Művészetünknek kell az időtállóság emelkedettségét biztosítani számára.” És neki sikerült az, ami sem előtte, sem utána senkinek: anélkül, hogy a pillanatnyi látvány élménye csorbát szenvedne, láthatóvá, átélhetővé tudta tenni a színek és formák szilárd szerkezetéből adódó általánosabb érvényű harmóniát. Követői, a kubisták művészetéből az utóbbi tanulságait vitték tovább — a szabálytalan természeti alakzatok visszavezetését a szabályos mértani formákra.

Cézanne festményei:

1. Önarckép. 1880. Olaj, vászon. Moszkva, Puskin Múzeum
2. A Marseille-i öböl. 1883—85. Párizs, Louvre
3. Húshagyókedd. 1888. Moszkva, Puskin Múzeum
4. Vörösmellényes fiú. 1890—95. Lausanne, magángyűjtemény
5. Gyümölcscsendélet. 1895—1900.
6. Mont Sainte-Victoire. 1904. Philadelphia, Museum of Art

Összeállította: Havas Lujza

Szerkesztette: Ruzicska Józsefné

Magyar Diafilmgyártó Vállalat

Budapest, 1964